

*Załącznik nr 1 do Uchwały Nr II/17/14
Rady Miejskiej w Bobolicach
z dnia 19 grudnia 2014 roku
w sprawie : uchwalenia Lokalnego Programu
Pomocy Społecznej w Gminie Bobolice
na lata 2015- 2020*

Lokalny program pomocy społecznej na lata 2015-2020

Spis treści

Spis treści	2
I. Podstawa prawna	3
II. Wprowadzenie	3
III. Diagnoza społeczna.....	4
IV. Postanowienia ogólne	9
V. Systemowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych	10
1. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i wykluczeniu społecznemu.....	10
2. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	11
3. Profilaktyka oraz ograniczenie skutków uzależnień	12
4. Wsparcie rodzin z terenu Gminy Bobolice.....	12
5. Aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych i chorych psychicznie.....	13
6. Realizacja innych zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej	14
VI. Plan finansowy	14
VII. Sposób kontroli i monitorowania programu	14

I. Podstawa prawna

Lokalny program pomocy społecznej jest dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań wymienionych w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. Niniejszy program przygotowany został w oparciu o priorytety programowe i cele strategiczne zawarte Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Bobolice na lata 2015- 2020 z uwzględnieniem zadań wynikających z wprowadzonych programów rządowych oraz potrzeb wynikających z analizy działalności Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i pojawiających się potrzeb.

II. Wprowadzenie

Nowoczesna pomoc społeczna stanowi integralną część zabezpieczenia społecznego. To system świadczeń mający na celu zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych osób, grup, społeczności, które z różnych powodów (wieku, zdrowia, braku sprawności życiowej, wykluczenia społecznego) nie są w stanie ich zaspokoić samodzielnie. Jest ona dopełnieniem sieci bezpieczeństwa socjalnego w sytuacjach kiedy problemów społecznych nie dało się rozwiązać w ramach ubezpieczenia społecznego, czy innych programów polityki społecznej państwa.

Na terenie Gminy Bobolice koordynatorem i realizatorem polityki społecznej jest Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach. W ostatnich latach w odpowiedzi na potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnej nastąpił duży rozwój bobolickiego ośrodka pomocy społecznej, a w szczególności nastąpił rozwój pracy socjalnej i rozwój form pomocy instytucjonalnej.

Działania Gminy Bobolice w zakresie zadań związanych z pomocą społeczną realizowane na podstawie Lokalnego programu pomocy społecznej, stanowiącego integralną część Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Bobolice na lata 2015- 2020, są kontynuacją wielu działań zainicjowanych w latach poprzednich.

III. Diagnoza społeczna

Na terenie Gminy Bobolice przeprowadzono badania ankietowe, których głównym celem było ustalenie problemów i zagrożeń społecznych jakie mają miejsce w środowisku lokalnym, by jeszcze skuteczniej prowadzić działania profilaktyczne.

W badaniu przeprowadzonym na terenie Gminy Bobolice wzięło udział 146 osób (100%) wybranych losowo, w tym 107 kobiet (73%) oraz 39 mężczyzn (27%). Przekrój wiekowy badanych osób jest bardzo szeroki od 22 do 76 lat. Średnia wieku respondentów wyniosła 42 lata. Wśród ankietowanych 31% osób posiadało wykształcenie średnie, 24% wykształcenie podstawowe, 24% to osoby z wykształceniem wyższym a 21% to ankietowani, którzy ukończyli szkoły zawodowe. W badanej zbiorowości 53% stanowili mieszkańcy miasta, natomiast 47% osób zamieszkiwało tereny wiejskie.

Za najbardziej istotny problem lokalny większość respondentów uznała bezrobocie (16%) oraz alkoholizm (14%). W następnej kolejności przemoc (11%), problemy opiekuńczo-wychowawcze (11%) i niepełnosprawność (10%). Na dalszych pozycjach znalazły się przestępczość (9%), narkomania (9%) oraz wykluczenie osób starszych (8%). Wśród innych problemów (12%) respondenci wymienili m.in. bezdomność, niezaradność życiową oraz brak współdziałania między społecznością. Większość z nich nie doprecyzowała jednak rodzaju problemu.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy w ocenie większości badanych jest: zła (72%), średnia (18%), jedynie 1% uważa, że sytuacja jest dobra. 9% z ankietowanych nie posiada wiedzy na ten temat. Za główną przyczynę zjawiska bezrobocia ankietowani wymienili zbyt mało ofert pracy (80%). Na odległych miejscach znalazły się: niezaradność życiowa (12%), niski poziom wykształcenia (7%). 1% uważa, że przyczyną trudnej sytuacji jest brak przemysłu.

Na pytanie dotyczące określenia skali problemu uzależnień na terenie gminy 45% osób, wśród których przeprowadzono badania oceniło, iż problem ten występuje na średnim poziomie, 30% ocenia, że jest wysoki, 3% że niski, natomiast aż 22% nie ma rozeznania w omawianej kwestii.

Ważnym zagadnieniem, które pojawiło się w ankiecie, było pytanie dotyczące wskazania instytucji/osób, które powinny zajmować się działaniami z zakresu profilaktyki uzależnień. W ocenie badanych placówki oświatowe (26%) i rodzice (24%), to kluczowe środowiska oddziaływań profilaktycznych. Istotne znaczenie dla 17% respondentów zajmują organizacje pozarządowe, następnie 15% stanowi ochrona zdrowia, 12% policja. 5% respondentów udzieliło odpowiedzi - inne, ujmując w tym, m.in.: działania pomocy społecznej i środowisk abstynenckich. Zdaniem 1% ankietowanych działaniami tymi powinien zająć się kościół. Zdaniem 56% ankietowanych problem uzależnienia od narkotyków lub innych środków odurzających nie występuje w ich otoczeniu.



Natomiast 30% nie ma rozeznania w omawianej kwestii. Istotne jest, że aż 14% z badanych osób potwierdza, iż w jego najbliższym otoczeniu występuje ten problem. Wyniki wskazują, że większość osób badanych (58%) nie ma wiedzy dotyczącej dostępności narkotyków/środków odurzających w ich środowisku. Z pozostałych osób 37% wskazało, że zakup narkotyków jest zadaniem łatwym, natomiast 5% uznało, że jest to zadanie trudne. W przekonaniu 55% respondentów osoby uzależnione mogą liczyć na profesjonalną pomoc oferowaną na terenie gminy. Niestety 30% nie ma wiedzy w tym temacie. Zdaniem 15% ankietowanych, osoby borykające się z problemem uzależnień nie mogą skorzystać z wsparcia specjalistów.

Kolejny obszar badawczy dotyczył przemocy domowej. Zapytano respondentów, czy byli świadkami przemocy domowej. Zdecydowana większość (67%) zaprzeczyła, natomiast 33% ankietowanych potwierdziła zdarzenie. Zbadano także jaką jest wiedza mieszkańców w związku z możliwymi formami pomocy ofiarom przemocy. Większość badanych, a mianowicie 51% posiada taką wiedzę, jednak aż pozostałe 36% należałoby poddać edukacji w kwestii dostępności wsparcia. Warto dodać, że 13% ankietowanych uważa, iż w środowisku lokalnym osoby doznające przemocy nie mogą liczyć na kompleksowe wsparcie. Niepokojący jest fakt, że 21% badanych zadeklarowało, że doświadczyło przemocy ze strony bliskiej osoby, jednakże aż 79% odpowiedziało, że nie.

Problemy opiekuńczo – wychowawcze są poważnym problemem społecznym, który według badanych jest obecny na terenie Gminy Bobolice. 42% osób badanej populacji dostrzega to zjawisko w swoim najbliższym otoczeniu, 38% nie posiada wiedzy na ten temat, a 20% nie dostrzega takiej dysfunkcji w najbliższym otoczeniu.

W ankiecie pojawiła się kwestia wskazania uwarunkowań problemów opiekuńczo–wychowawczych. Zdecydowana grupa 40% ankietowanych twierdzi, że jest to brak należytej opieki ze strony rodziców/opiekunów. Natomiast 24% jest zdania, że brak ofert spędzania czasu wolnego oraz uzależnienia (22%) warunkują, iż rodzina nie spełnia właściwie swojej funkcji opiekuńczo–wychowawczej. W ocenie 13% badanych rodzina niepełna jest niewydolna wychowawczo i opiekuńczo. Wśród uzyskanych innych odpowiedzi (1%) wynika, że przemoc przyczynia się do omawianego problemu.

W związku z tym, że niezwykle trudno jest określić skalę występowania niepełnosprawności na terenie gminy zapytano respondentów, czy znają w swoim otoczeniu osoby niepełnosprawne, bez względu na rodzaj dysfunkcji. Zdecydowana większość, bo aż 67% udzieliła pozytywnej odpowiedzi. Na pytanie dotyczące zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych odpowiedź nie jest jednoznaczna. Prawie tyle samo ankietowanych jest zdania, że osoby niepełnosprawne mają zapewnioną należyłą opiekę (49%), natomiast 51% jest zdania, że wobec wskazanej grupy społecznej nie jest świadczona należyta pomoc.

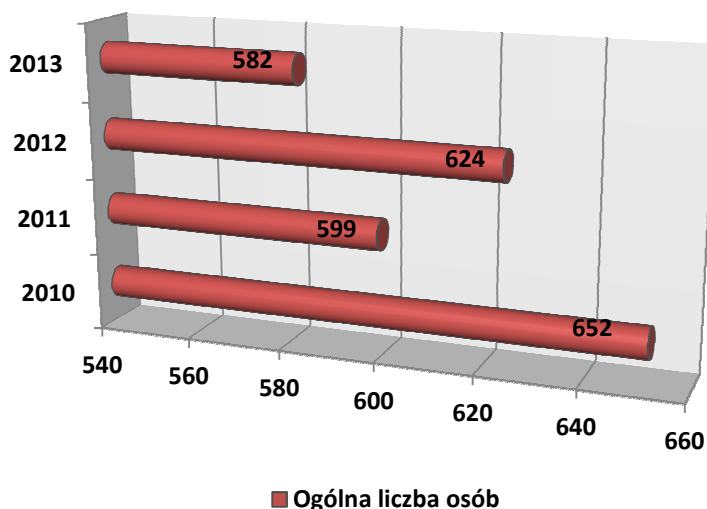
Wyniki wskazują, że większość ankietowanych (91%) nie zauważa zagrożeń, dzięki temu czuje się bezpiecznie na terenie gminy. Natomiast 9% obawia się o swoje bezpieczeństwo. Przyczyn braku poczucia bezpieczeństwa ankietowani upatrują w niewystarczającym nadzorze służb mundurowych (40%). Zagrożeniem są także osoby nadużywające alkohol w miejscach publicznych (28%). Bardzo niepokojące na ten moment są destrukcyjne zachowania młodzieży (19%) oraz napady i włamania, które stanowią 10% odpowiedzi. Inne obawy respondenci wiążą również z brakiem możliwości zatrudnienia dla młodych ludzi oraz pozostającymi bez opieki psami.

Aby wyjść naprzeciw marginalizacji osób starszych niezbędne jest przedstawienie dla tej grupy różnorodnych form wsparcia. Większość ankietowanych (58%) oceniła, że oferta pomocy jest niewystarczająca. Brak opieki ze strony najbliższych (40%) jest nieodłącznym elementem stanowiącym o samotności tych osób (47%). W ocenie 7% badanych oferta spędzania czasu wolnego jest zbyt uboga, niewystarczająca. Codzienne funkcjonowanie osób starszych na terenie gminy utrudniają istniejące bariery architektoniczne (7%). W ocenie 1% problem stanowi brak środków finansowych.

Kolejne zagadnienie badawcze dotyczyło zaangażowania w życie publiczne. Wyniki pokazują, że większość ankietowanych (55%) nie podejmuje żadnych działań na rzecz swojego środowiska lokalnego. 45% badanych przyznaje, że ma swój udział w aktywizowaniu społeczności, w której zamieszkuje.

Na przełomie lat 2010- 2013 zauważalny jest naprzemienny wzrost i spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej.

Liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia



Źródło: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach

Wśród przyczyn przyznawania świadczeń pomocy społecznej dominują problemy związane z trudną sytuacją ekonomiczną, problemami zdrowotnymi oraz trudnościami w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny.

Przyczyny przyznania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2010- 2013

Przyczyna trudnej sytuacji życiowej	2010	2011	2012	2013
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Liczba rodzin ogółem	310	331	339	323
Ubóstwo	236	230	255	266
Bezrobocie	215	212	233	243
Niepełnosprawność	126	116	126	119
Długotrwała lub ciężka choroba	131	113	103	89
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	24	22	20	29
Alkoholizm	30	19	27	37
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	21	13	7	10
Bezdomność	8	6	13	12
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	2	2	6
Zdarzenia losowe	3	3	1	1
Przemoc w rodzinie	14	8	12	14

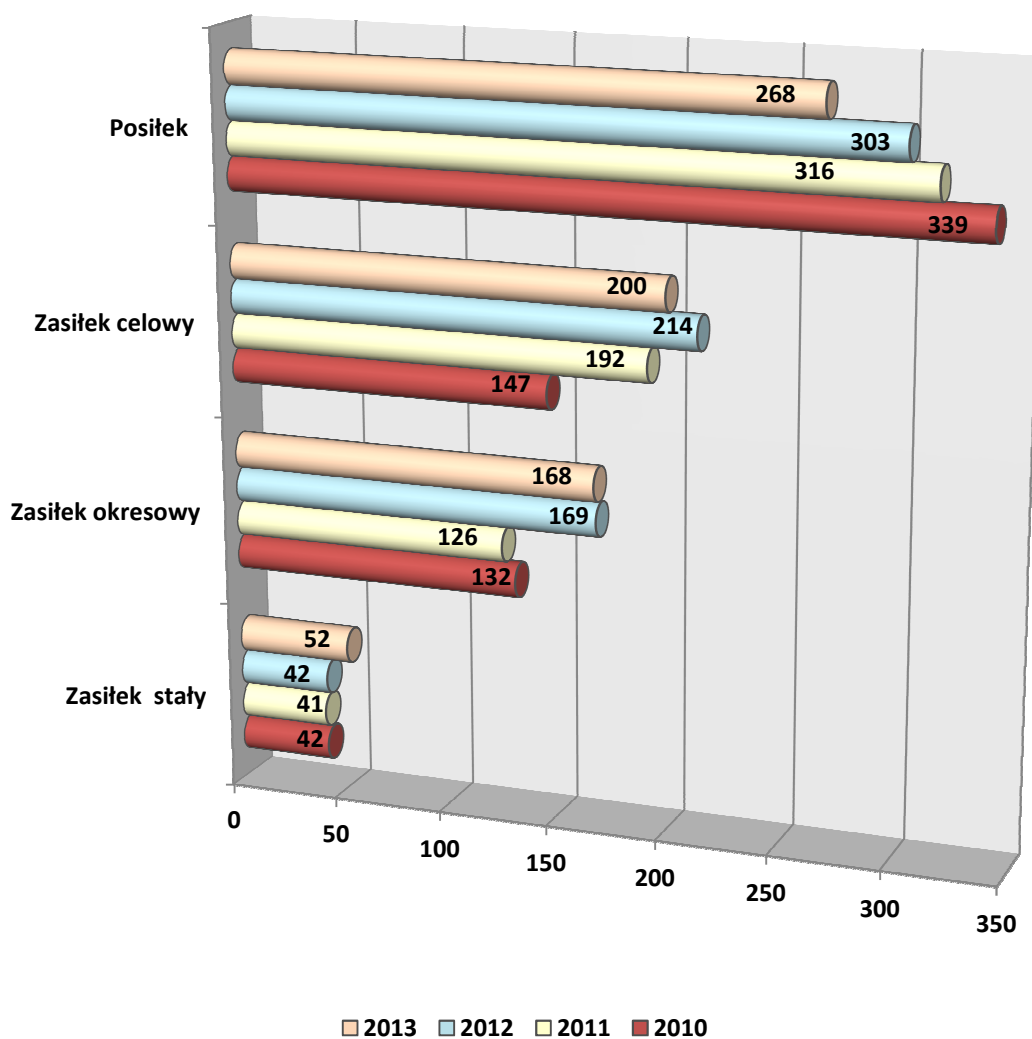
Źródło: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach

Z analizy danych wynika, że ubóstwo stanowiło największy odsetek w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej. Problemowi temu niejednokrotnie towarzyszą inne, takie jak bezrobocie, niepełnosprawność czy długotrwała choroba. Zjawisko bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego głównie związane

jest z problemami w sferze opieki nad dziećmi i dotyka najczęściej rodziny niepełne oraz wielodzietne. Poza wyżej wspomnianymi przesłankami, które w mniejszym stopniu stanowiły powód przyznawania świadczeń z pomocy społecznej należy uwzględnić alkoholizm, potrzebę ochrony macierzyństwa, bezdomność, opuszczenie zakładu karnego, zdarzenie losowe i przemoc w rodzinie.

Rodzaj i forma świadczeń oraz tryb ich przyznawania jasno określone są w ustawie o pomocy społecznej z 12 marca 2004 roku. Zadaniem służb społecznych jest przede wszystkim wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby i możliwości.

Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2010-2013



Źródło: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach

Zasiłek celowy, zasiłek okresowy oraz posiłek to świadczenia o największym rozmiarze i tym samym pozostają ważnym instrumentem do wsparcia rodzin zamieszkujących gminę.

IV. Postanowienia ogólne

1. Koordynator programu

Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobolicach.

2. Czas realizacji programu

Lokalny program pomocy społecznej został opracowany na lata 2015- 2020.

3. Adresaci programu

Program adresowany jest do osób i rodzin wymagających wsparcia w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

4. Cele programu:

- stworzenie efektywnego systemu zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych,
- tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny,
- aktywizacja osób bezrobotnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych i starszych,
- stworzenie nowoczesnego i sprawnego systemu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy,
- współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz minimalizacji problemów społecznych.

5. Oczekiwane efekty realizacji programu:

- podniesienie poziomu i rozwój oferty świadczeń pomocy społecznej,
- poprawa funkcjonowania osób i rodzin w środowisku lokalnym,
- ograniczenie skutków wykluczenia społecznego osób starszych, niepełnosprawnych, bezrobotnych i uzależnionych,
- konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji itp. współpracujących w zakresie działań pomocowych.

6. Realizatorzy programu

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach w partnerstwie z:

- Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Społecznych w Bobolicach,
- Urzędem Miejskim w Bobolicach,
- Posterunkiem Policji w Bobolicach,
- Strażą Miejską w Bobolicach,
- Stowarzyszeniem Klub Abstynenta „Przymierze” w Bobolicach,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bobolicach,
- Ośrodkiem Rehabilitacyjno- Postresocjalizacyjnym w Darzewie,
- Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi,
- Stowarzyszeniem PRO-BONO,
- Kołem Koszalińskim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Koszalinie,
- Bankiem Żywności w Nowych Bielicach,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie,
- Urzędem Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego,
- Zachodniopomorskim Urzędem Wojewódzkim,
- Starostwem Powiatowe w Koszalinie,
- Służbą zdrowia.

V. Systemowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych

1. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i wykluczeniu społecznemu

L.p.	Nazwa zadania	Cel zadania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika
1	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy	Przeciwdziałanie zjawisku długotrwałego bezrobocia i aktywizacja osób bezrobotnych, w tym długotrwanie	Liczba osób objętych aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu	Psu – 70 Prace interwencyjne – 30 Staż –50 Roboty publiczne – 60

2	Tworzenie wspólnego, gminnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów społecznych, jakim m.in. jest bezdomność	Utrzymanie rodzin w dotychczasowym środowisku zamieszkania oraz zapobieganie eksmisjom i bezdomności.	Liczba umów zawartych przez ZUKiO (program „Odpracuj swój dług”)	2
			Liczba zawartych kontraktów socjalnych (Program pomocy osobom zagrożonym eksmisją)	1
3	Współpraca ze stowarzyszeniami i placówkami działającymi na rzecz udzielania wsparcia osobom bezdomnym	Zapobieganie zjawisku bezdomności	Liczba osób bezdomnych umieszczonych w placówkach	1

2. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego

L.p.	Nazwa zadania	Cel zadania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika
1	Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowym	Stwarzanie warunków dla działalności organizacji pozarządowych i przekazywanie im zadań z zakresu polityki społecznej	Ilość spotkań otwartych mających na celu pobudzenie aktywności organizacji NGO	1
2	Centrum Wolontariatu	Wspomaganie systemu usług wolontarystycznych	Ilość wolontariuszy	20

3. Profilaktyka oraz ograniczenie skutków uzależnień

L.p.	Nazwa zadania	Cel zadania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika
1	Programy profilaktyczne i terapeutyczne związane z uzależnieniami	Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	Liczba programów	2
2	Monitorowanie sieci punktów sprzedaży alkoholu	Przestrzeganie przepisów prawa	Ilość przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży	20

4. Wsparcie rodzin z terenu Gminy Bobolice

L.p.	Nazwa zadania	Cel zadania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika
1	Programy profilaktyczne i terapeutyczne na rzecz wspierania rodzin	Tworzenie lokalnego systemu wsparcia dla rodzin i dzieci	Liczba programów	3
2	Centrum Wspierania Rodziny	Wzmocnienie stabilności rodziny, ochrona przed skutkami wszelkich nieprawidłowości życiowych, oferowanie zróżnicowanych form pomocy m.in. poradnictwo specjalistyczne: prawnik, logopeda	Liczba Klientów	40
3	Tworzenie lokalnego systemu wsparcia dla rodzin i dzieci	Wsparcie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny	Ilość Kart Dużej Rodziny	46
			Ilość środowiskowych objętych wsparciem asystenta	10

			Ilość dzieci biorących udział w zajęciach świetlicowych	75
4	Współpraca z placówkami oświatowymi i innymi instytucjami oraz organizacjami działającymi na rzecz wsparcia dziecka i rodziny	Wzmacnianie trwałości rodziny i poszerzenie katalogu form wsparcia	Ilość imprez skierowanych do rodzin	5
			Ilość placów zabaw (modernizacja istniejących i nowo powstałe)	3

5. Aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych i chorych psychicznie

L.p.	Nazwa zadania	Cel zadania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika
1	Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki	Zaspokojenie codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, zapewnienie kontaktów z otoczeniem osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób.	Ilość uczestników (BUTW, WRZOS)	60
			Ilość osób objętych usługami opiekuńczymi	15
2	Wzmacnianie integracji społecznej osób niepełnosprawnych	Rehabilitacja społeczna, a w szczególności zapewnienie oparcia społecznego oraz rozwinięcie podstawowych umiejętności potrzebnych do prawidłowego funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie	Liczba osób objętych działaniami	30
3	Programy profilaktyczne i terapeutyczne na rzecz osób	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i starszych	Liczba programów	1



	niepełnosprawnych i starszych			
--	-------------------------------	--	--	--

6. Realizacja innych zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

L.p.	Nazwa zadania	Cel zadania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika
1	Realizacja zadań poprzez przyznawanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych	Wsparcie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia	580

VI. Plan finansowy

1. Środki finansowe na realizację zadań zabezpieczane są corocznie w planie budżetowym Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobolicach oraz Urzędu Miejskiego w Bobolicach na dany rok.

2. Dodatkowe środki pozyskiwane są w ramach realizacji projektów konkursowych i innych, dotacji oraz z wkładu własnego instytucji i organizacji będących partnerem MGOPS w działaniach podejmowanych na rzecz społeczności lokalnej.

VII. Sposób kontroli i monitorowania programu

1. Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobolicach sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów. Głównym zadaniem jest zbieranie informacji, które dostarczą podstaw do planowania działań pomocowych na lata następne oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

2. Roczne sprawozdanie z realizacji zadań sporządza Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobolicach i przedkłada Radzie Miejskiej w Bobolicach do dnia 31 marca każdego roku.